

סיכום דיון ועדת המחירים – בקשה לעדכון מחירים במוצרי

הלחם המפוקחים

משתתפים

חברי ועדת המחירים

אביגיל ונקרט – יו"ר ועדת המחירים, משרד האוצר
אסף גבע – חבר ועדת המחירים, משרד האוצר
ד"ר יונתן בצלאל – המפקח על המחירים, משרד הכלכלה והתעשייה
רימונה חן – חברת ועדת מחירים, משרד הכלכלה והתעשייה

משתתפים נוספים

עו"ד אורי כץ – לשכה משפטית, משרד האוצר
עו"ד קרני קירשנבויס – לשכה משפטית, משרד הכלכלה והתעשייה
עו"ד מור קריאף – לשכה משפטית, משרד הכלכלה והתעשייה
עפרי אשל – מרכזת ועדת המחירים, משרד האוצר
שיר כהונאי – משרד האוצר

מועדי הדיונים

7.5.2023

רקע

פרק ו' לחוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996 (להלן – חוק הפיקוח או החוק) חל על חמישה מוצרי לחם: לחם אחיד (כהה), לחם אחיד (כהה), פרוס וארוז, חלה או מאפה שמרים, לחם לבן ולחם לבן פרוס וארוז (להלן – מוצרי הלחם המפוקחים).

בתאריך 16.5.22 סיימה ועדת המחירים את בחינת הצורך בפיקוח מחירים על מוצרי הלחם המפוקחים ואת בדיקת הבסיס לקביעת מחירי מוצרים אילו, ופרסמה את המלצתה לשרים לאחר שימוע ציבורי ([קישור](#) לסיכום הדיון לאחר השימוע). בסיום תהליך זה ועדת המחירים החליטה להמליץ לשרים לקבוע כי רמת הפיקוח שתחול על מוצרי הלחם המפוקחים תהיה לפי פרק ז' לחוק הפיקוח, קרי דיווח על רווחיות ומחירים, ולחלופין לעדכן את מחיר הבסיס לפי בדיקת הבסיס שבוצעה. בעת הנוכחית שר האוצר ושר הכלכלה והתעשייה לא חתמו על צווים ליישום המלצות אלו.

בהתאם לבקשת מאפיות אנג'ל וברמן באמצעות בא כוחם לפי הוראות סעיף 15(א) לחוק הפיקוח, בתאריך ה-18 ליולי 2022 ניתן היתר להעלאת מחירי הלחם ([קישור](#) לסיכום הדיון). העדכון בוצע על בסיס סל התשומות שהומלץ בבדיקת הבסיס ממאי של אותה שנה, ושיקף עלייה ממוצעת של 9.65% במחירי הלחם לקמעונאי, ועלייה ממוצעת של 9.13% במחירי הלחם לצרכן.

בהתאם להוראות סעיף 15(א) לחוק הפיקוח, בתאריך ה-13 לדצמבר 2022 פנו מאפיות אנג'ל וברמן באמצעות בא כוחם למפקח על המחירים בבקשה להעלות את מחירי מוצרי הלחם המפוקחים בשיעור של 3.17% בעקבות עלייה במדדים הקבועים בסל התשומות (להלן: הבקשה המקורית). בתאריך ה-19 לינואר 2023 פנה המפקח על המחירים במשרד הכלכלה למאפיות אנג'ל וברמן בבקשה לקבלת נתונים לצורך בחינת בקשה זו.

לאחר התכתביות בין המפקח על המחירים ובאי כוח המאפיות בעניין העברת הנתונים, ביום 14 לפברואר 2023 הגישו המאפיות עתירה לבג"ץ נגד המפקח על המחירים, (בג"ץ 1299/23 אנג'ל בע"מ ואח' נ' המפקח על המחירים) בבקשה לחייב את משרד הכלכלה לעדכן את מחירי הלחם, כאילו התקבלה בקשתם להעלאת מחירים, ללא העברת נתונים נוספים.

בהתאם לסיכום עם המאפיות, הועברו באמצעות הפרקליטות בתאריך ה-4.4.23 נתונים הכרחיים בלבד לבחינת המפקח. נתונים אלה שימשו את המפקח לבחינת הרלבנטיות של הרכב סל התשומות אותו קבעה הוועדה בהחלטתה האחרונה בנושא. המפקח על המחירים בחן את הנתונים שהועברו, ולאורם פנה ביום 23.4.23 לוועדת המחירים בבקשה לקיים דיון בנושא עדכון מחירי הלחם, בהתאם להוראות סעיף 15 (ד) לחוק הפיקוח.

בתאריך 27.4.23, בעקבות העברת הבקשה לדיון בוועדת המחירים, עדכנו המאפיות את בקשת העלאת המחיר בהתאם להתפתחות במדדי סל התשומות עד ליום 27.04.23 (להלן: הבקשה המעודכנת). לפי הבקשה המעודכנת, נדרשת העלאת בשיעור ממוצע של 5.39% במחירי הלחם לקמעונאי. בתאריך 27.4.23 נתן בג"ץ את החלטתו לפיה יש להעביר לבית המשפט הודעת עדכון בעניין בחינת ועדת המחירים את בקשת המאפיות.

ביום ה-7 למאי 2023 התכנסה ועדת המחירים לדון בבקשת העלאת המחיר.

דיון

א. אופן חישוב העדכון השוטף

בהמשך להחלטת הוועדה מיום 10.8.2022, הוועדה סבורה שמחירי הבסיס שהתקבלו בבדיקת הבסיס, מוצמדים לסל התשומות המתאים (פירוט סל התשומות בנספח א'), הם הרלוונטיים ביותר לביצוע תחשיב לעדכון מחיר.

לאור חלוף הזמן מהגשת הבקשה, הוועדה ביצעה את תחשיב סל התשומות בהתאם למדדים הידועים האחרונים (ראו נספח א' להרחבה). בהתאמה, מספר חודשי ההתייעלות נספרו לפי חודש מדד המחירים האחרון הידוע בעת פרסום החלטת הוועדה (סה"כ 40 חודשי התייעלות).

ב. ערך מקדם ההתייעלות

במכתבי המאפיות (הבקשה המקורית והבקשה המעודכנת) חוזרת ועולה הטענה כי מקדם ההתייעלות שיש לחשב בעת עדכון המחירים צריך להיות 1% ולא 1.05% כפי שמחשבת הוועדה. בבחינת הנושא עולה כי לפי סיכום הדיון מיום 16.5.22 [\(קישור לסיכום\)](#) בשל טעות סופר נכתב כי מקדם ההתייעלות הינו 1%, אף על פי שבתחשיבי בדיקת הבסיס שנשלחו למאפיות המקדם עמד על 1.05%. יצוין כי הובהר למאפיות שמדובר בטעות סופר שנפלה באופן חד פעמי, כאשר ההיתר להעלאת מחיר שניתנה ביום 18.7.2022 חושבה לפי מקדם התייעלות של 1.05%. בהתאם, חישוב עדכון המחיר כעת בוצע אף הוא בהתאם לשיעור זה.

החלטה

בהתאם לסמכותה לפי סעיף 16(ד) לחוק הפיקוח, הוועדה מחליטה לעדכן את מוצרי הלחם המפוקחים בהתאם לאמור לעיל. לפי תחשיב סל התשומות שנקבע בבדיקת הבסיס, המחיר הקמעונאי יעלה ב-4.98% והמחיר לצרכן יעלה ב-4.90%.

להלן המחיר המרבי לקמעונאי לצרכן כיום והמחיר המעודכן לאחר הצמדה לסל התשומות שנקבע בבדיקת הבסיס:

מחיר חדש לצרכן (כולל מע"מ)	מחיר חדש לצרכן (ללא מע"מ)	מחיר נוכחי לצרכן	מחיר חדש לקמעונאי (ללא מע"מ)	מחיר נוכחי לקמעונאי	משקל בגרמים	
8.30	7.10	6.77	6.24	5.95	750	לחם אחיד פרוס
7.30	6.24	5.95	5.65	5.38	750	לחם אחיד
7.31	6.24	5.95	5.66	5.39	750	לחם לבן
6.35	5.43	5.21	4.56	4.50	500	לחם לבן פרוס
6.56	5.61	5.35	5.03	4.79	500	חלה

בהתאם לסעיף 16(ה) לחוק הפיקוח, המפקח על המחירים יוציא היתר להעלאת המחיר בהתאם.

נספח א': סלי התשומות החדשים:

סל תשומות משוקלל לקמעונאי:

תשומה	משקל	ישן	חדש	השינוי	תרומה לשינוי
שכר	44.3%	152.33	174.93	14.8%	6.6%
קמח לבן	3.7%	101.24	152.10	50.2%	1.9%
קמח אחיד	12.4%	99.74	161.70	62.1%	7.7%
יתר חומרי הגלם, עלויות חרושת, שונות	32.4%	100.80	110.47	9.6%	3.1%
פחת תשואה וריבית	7.3%	-	-	0.0%	0.0%
	100%				19.2%
מקדם התייעלות בשנה					96.6%

תשומה	משקל	ישן	חדש	השינוי	תרומה לשינוי
עדכון משוקלל כולל מקדם התייעלות					15.1%
בניכוי עדכון המחיר בגובה 9.65% מחודש 7.22					4.98%

סל תשומות משוקלל לצרכן:

תשומה	משקל	ישן	חדש	השינוי	תרומה לשינוי
שכר	39.5%	152.33	174.93	14.8%	5.9%
קמח לבן	3.2%	101.24	152.10	50.2%	1.6%
קמח אחיד	11.2%	99.74	161.70	62.1%	6.9%

תשומה	משקל	ישן	חדש	השינוי	תרומה לשינוי
					(מעודכן לאפריל 2023)
יתר חומרי הגלם, עלויות חרושת, שונות	35.4%	100.80	110.47	9.6%	3.4%
מדד המחירים לצרכן - כללי, בסיס 2018 (סדרה: 120010) (מעודכן לאפריל 2023)					
שכר	3.7%	117.33	126.08	7.5%	0.3%
מדד שכר חודשי למשרת שכיר, מכירה קמעונית בחנויות לממכר כללי ובחנויות המתמחות במזון, במשקאות ובטבק, בסיס 2011 (סמל 471-472). לוח 1.14. (מעודכן לממוצע מדדי 12 חודשים אחרונים ידועים: מרץ 2022 – פברואר 2023)					
אנרגיה	0.6%	47.16	51.34	8.9%	0.1%
תעריף החשמל לבית (מעודכן לאפריל 2023)					
פחת תשואה וריבית	6.5%	-	-	0.0%	0.0%
	100%				18.1%
מקדם התייעלות 1.05% בשנה					96.9%
עדכון משוקלל כולל מקדם התייעלות					14.48%
בניכוי עדכון המחיר בגובה 9.13% מחודש 7.22					4.90%